

AIHT

Agencija za nadzor nad tržištem BiH
Агенција за надзор над тржиштем БиХ
Market Surveillance Agency of B&H

BILTEN

O NESIGURNIM PROIZVODIMA NA
TRŽIŠTU BOSNE I HERCEGOVINE

Godina 8, broj 8, mart 2021. godine

Nesigurni proizvodi

Savjeti za potrošače

IMPRESUM

Osnivač i izdavač

Agencija za nadzor nad tržištem
Bosne i Hercegovine

Za izdavača

Direktor
Pejo Đurašinović, dipl.tehn.

Glavni i odgovorni urednik

Mladen Batković, dipl. ing. maš.

Članovi redakcije

mr.sc. Samir Bekto, dipl. ing. maš.
Mićo Drljo, Mr. dipl. ing. maš.
Lidija Lovrić, dipl. ing. hem.
Danka Krajišnik, prof. eng. jezika
Gordana Krsmanović Kusmuk, dipl. oec.,
LL.M. Eur. Int.
Edin Ćerimagić, dipl. ing. građ.

Dizajn

Agencija za nadzor nad tržištem
Bosne i Hercegovine

Tiraž

100 primjeraka

Bilten je moguće preuzeti u elektronskom
izdanju na internet stranici Agencije
www.annt.gov.ba

Bilten izlazi jednom godišnje

Prilikom preuzimanja podataka iz ovog
izdanja, obavezno navedite izvor!

PREDGOVOR	3
Proaktivni nadzor u 2020. godini	4
Trotineti za djecu	5
Nosiljke za dojenčad	6
Roštilji na čvrsta goriva	7
Električni tosteri	8
Pekači za hljeb	9
Uvijači i pegle za kosu	10
Električni rešoi	11
Kvarcne sobne grijalice	12
Ručne električne makaze za živicu	13
Ručne prenosive motome lančane pile	14
Industrijske zaštitne kacige	15
Drveni podovi i parketi	16
Laminatne podne obloge	17
Obrazac za prigovor potrošača	18
Rezultati nadzora nad tržištem u 2020. godini	19
Proizvodi sa ozbiljnim rizikom	22

PREDGOVOR

2020. godina je bila izuzetno izazovna na globalnom nivou. Ipak, i pored svih otežavajućih okolnosti koje je prouzrokovala pandemija COVID-a, kao i veoma ograničenih materijalnih i ljudskih resursa kojima raspoložemo, uspjeli smo da postignemo značajne rezultate na polju nadzora sigurnosti proizvoda.

U saradnji sa inspekcijским organima, obavili smo sve planirane aktivnosti nadzora u skladu sa Godišnjim planom nadzora nad tržištem za 2020. godinu. Time smo ostvarili zacrtane ciljeve u oblasti zaštite potrošača, kao i zaštite interesa ekonomskih subjekata od nelojalne konkurencije. Stoga, posebnu zahvalnost upućujemo inspekcijским organima u Bosni i Hercegovini, koji su svojom ažurnošću doprinijeli ispunjenju ciljeva postavljenih u Godišnjem planu nadzora nad tržištem za 2020. godinu, a koji se ogledaju u realizaciji zajedničkog proaktivnog nadzora za 22 grupe proizvoda, čije rezultate objavljujemo u ovom izdanju.

Rezultati do kojih dođemo tokom realizacije proaktivnog nadzora koriste nam za planiranje budućih aktivnosti nadzora, a prije svega doprinose sigurnijem okruženju naših potrošača. Ove informacije pomažu da se u budućnosti izbjegnju eventualne opasnosti po zdravlje i sigurnost, koje mogu nastati usljed upotrebe nesigurnih proizvoda.

Sa javnošću u Bosni i Hercegovini dijelimo sve informacije koje mogu koristiti potrošačima. Na našoj internet stranici www.annt.gov.ba objavljujemo ažurirane podatke o nesigurnim proizvodima u Bosni i Hercegovini i Evropskoj uniji, statističke podatke i nadležne kontakte za rješavanje prigovora potrošača.

Prije kupovine istražite! Savjetujemo vam da se prije svake kupovine i upotrebe proizvoda blagovremeno informišete o sigurnosti proizvoda koji kupujete.

Redakcija

Sigurnost na 1. mjestu!

PROAKTIVNI NADZOR NAD TRŽIŠTEM U 2020. GODINI

Kako bi se utvrdilo da li određene grupe proizvoda, koje se stavljaju na tržište Bosne i Hercegovine, ispunjavaju sigurnosne zahtjeve iz propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je u saradnji sa inspektoratima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u 2020. godini realizovala proaktivni nadzor 22 grupe neprehrambenih potrošačkih proizvoda u skladu sa Godišnjim planom nadzora nad tržištem za 2020. godinu.

Grupa proizvoda	Pravni osnov
1. Dječije hodalice 2. Dječije stolice za hranjenje 3. Trotinetai za djecu 4. Nosiljke za dojenčad 5. Roštilji na čvrsta goriva 6. Laserski proizvodi 7. Plutajući proizvodi za učenje plivanja 8. Plutajući proizvodi za rekreaciju 9. Igračke (Ijigavci - migracija elemenata)	Zakon o opštoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH”, broj 102/09)
10. Električni tosteri 11. Električne svjetiljke opšte namjene 12. Pekači za hljeb 13. Uvijači i pegle za kosu 14. Električni rešoi 15. Kvarcne sobne grijalice	Naredba o električnoj opremi namijenjenoj za upotrebu unutar određenih naponskih granica („Službeni glasnik BiH”, broj 98/09)
16. Električne makaze za živicu 17. Motorne lančane pile	Naredba o sigurnosti mašina („Službeni glasnik BiH”, broj 04/10)
18. Kacige za bicikliste i korisnike skejtborda i koturaljki 19. Plutajuća pomagala 20. Industrijske zaštitne kacige	Naredba o ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni glasnik BiH”, broj 75/10)
21. Drveni podovi i parketi 22. Laminatne podne obloge	Zakon o građevinskim proizvodima u FBiH („Službene novine FBiH”, broj 78/09) Zakon o građevinskim proizvodima u RS („Službeni glasnik RS”, broj 5/12)

TROTINETI ZA DJECU

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Trotineta za djecu, u skladu sa standardom BAS EN 71-1, dijele se na dvije grupe: trotineta namijenjeni za djecu mase do 20 kg i trotineta namijenjeni za djecu mase do 50 kg. Pored navedenog standarda, primjenjuje se i standard BAS 14619 koja se odnosi na trotineta namijenjene za korisnike mase veće od 20 kg i manje od 100 kg koji se koriste za vožnju na javnim cestama i stazama.

Prilikom kupovine trotineta za djecu savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Trotineta za djecu i njihova ambalaža za pakovanje moraju, prema BAS EN 71-1, imati sljedeća upozorenja (u zavisnosti od predviđene maksimalne težine korisnika):

- “Upozorenje. Potrebno je nositi zaštitnu opremu. Ne koristiti u saobraćaju. 20 kg max.” ili
- “Upozorenje. Potrebno je nositi zaštitnu opremu. Ne koristiti u saobraćaju. 50 kg max.”

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki trotinet za djecu i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Uputstvo za upotrebu mora sadržavati, prema BAS EN 71-1, sljedeća upozorenja i informacije:

- “Upozorenje. Potrebno je nositi zaštitnu opremu. Ne koristiti u saobraćaju. 20 kg max.” ili “Upozorenje.

Potrebno je nositi zaštitnu opremu. Ne koristiti u saobraćaju. 50 kg max.” (u zavisnosti od predviđene maksimalne težine korisnika);

- Informaciju kako sigurno sklopiti ili rasklopiti trotinet na sklapanje;
- Informaciju da svi mehanizmi za zaključavanje moraju biti aktivirani;
- Informaciju da je opasno koristiti trotineta na javnim cestama;
- Preporuku da se koristi zaštitna oprema kao što su kaciga, rukavice, štitnici za koljena i štitnici za lakat.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

Prilikom kupovine trotineta za djecu možete provjeriti sljedeće:

- Trotinet mora imati kočnicu na zadnjem točku ili točkovima (navedeni zahtjev se odnosi na trotineta namijenjene za djecu težine veće od 20 kg do maksimalno 50 kg, dok trotineta za djecu težine do 20 kg ne moraju imati kočnicu na zadnjem točku ili točkovima);
- Prečnik prednjeg točka ili prednjih točkova mora biti minimalno 120 mm;
- Prečnik krajeva ručki upravljača na trotinetu mora biti minimalno 40 mm.

Ukoliko potrošači primjete da trotinet za djecu koji su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

NOSILJKE ZA DOJENČAD

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Nosiljke za dojenčad (mekane nosiljke) su namijenjene za djecu maksimalne težine do 15 kg. Ove nosiljke su namijenjene za nošenje djeteta kada je nosiljka pričvršćena na prsa nositelja, sa ugrađenim otvorima za noge i bez potpornog rama.

Prilikom kupovine nosiljki za dojenčad (mekanih nosiljki) savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Informacije pri kupovini na mjestu prodaje moraju sadržavati sljedeće:

- Minimalnu dob djeteta za kojeg je nosiljka namijenjena;
- Informaciju da se za djecu sa niskom porođajnom težinom ili sa zdravstvenim problemima potraži savjet od stručne osobe prije upotrebe proizvoda;
- Maksimalnu težinu djeteta za kojeg je nosiljka namijenjena;
- Oznaku standarda BAS EN 13209-2:2017 ili EN 13209-2:2015;
- Naziv, trgovačku marku ili drugi način identifikacije proizvođača, distributera, uvoznika ili trgovca na malo.

Označavanje - Nosiljke moraju biti trajno označene sljedećim informacijama:

- Oznaka standarda BAS EN 13209-2:2017 ili EN 13209-2:2015;
- Naziv, trgovačka marka ili drugi način identifikacije proizvođača, distributera, uvoznika ili trgovca na malo i podacima za identifikaciju proizvoda npr. broj modela ili broj serije.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaku nosiljku za dojenčad i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sljedeća upozorenja i informacije:

- Upozorenje: Na vašu ravnotežu mogu nepovoljno uticati vaše kretnje i kretnje vašeg djeteta;
- Upozorenje: Budite oprezni kada se saginjete ili naginjete naprijed ili u stranu;
- Upozorenje: Ova nosiljka nije prikladna za upotrebu tokom sportskih aktivnosti;
- Oznaku standarda BAS EN 13209-2:2017 ili EN 13209-2:2015;
- Registrovani trgovački naziv, trgovačku marku proizvođača, distributera, uvoznika ili trgovca na malo;
- Podatke za identifikaciju nosiljke npr. broj modela;
- Podatke o maksimalnoj težini djeteta i minimalnoj dobi djeteta za kojeg je nosiljka namijenjena;
- Upute za čišćenje, pranje i sušenje;
- Upute za pravilno postavljanje i prilagođavanje za veličinu djeteta s posebnim osvrtom na postizanje minimalne veličine otvora za noge;
- Upute za postavljanje nosiljke na osobu koja nosi dijete;
- Upute za upotrebu naslona / zaštite za glavu, ako je primjenjivo;
- Upute za upotrebu u svim položajima kao i upute da se prati dijete kada se nalazi u nosiljci;
- Upute da se za djecu sa niskom porođajnom težinom ili sa zdravstvenim problemima potraži savjet od stručne osobe prije upotrebe proizvoda;
- Upute da se vodi računa o mogućim opasnostima u okruženju npr. izvori toplote.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine nosiljke za dojenčad možete provjeriti sljedeće:

- Na nosiljki ne smije biti sitnih dijelova koji se mogu lahko odvojiti i koje bi dijete moglo progutati;
- Vezice i uzice na nosiljkama ne smiju imati slobodne krajeve duže od 220 mm;
- Nosiljke namijenjene za dojenčad starosti do četiri mjeseca moraju imati naslon za glavu.

Ukoliko potrošači primjete da nosiljka za dojenčad koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ROŠTILJI NA ČVRSTA GORIVA

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine roštilja na čvrsta goriva savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Svaki roštilj na čvrsto gorivo mora biti označen trajno, vidljivo i čitljivo sa najmanje sljedećim oznakama:

- Naziv ili oznaka proizvođača ili distributera;
- „UPOZORENJE! Ne koristiti alkohol ili benzin za potpaljivanje ili ponovno potpaljivanje!“. Veličina velikih slova na upozorenju mora biti najmanje 3 mm, a malih 2 mm;
- Oznaka modela ili tipa roštilja (dozvoljeno i na pakovanju samo);
- Piktogrami koji upozoravaju na opasnost od trovanja ugljenmonoksidom i na upotrebu samo na otvorenom prostoru te potrebu da se pročita uputstvo za upotrebu.

Veličina svakog kvadrata na piktogramu mora biti

najmanje 20x20 mm, a prečnik kruga najmanje 20 mm. Ovi piktogrami moraju biti naznačeni i u uputstvu za upotrebu te na pakovanju roštilja.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora da sadrži sljedeće informacije i upozorenja:

- Oznaku modela ili tipa, uključujući razbijen pogled i spisak dijelova;
- Napomena da roštilj mora biti postavljen na sigurnu i ravnu podlogu prije upotrebe;
- Uputstvo za montažu uz mogućnost upotrebe ilustracija;
- Savjete za sigurnu upotrebu;
- Preporuku da prije prve upotrebe roštilj mora biti zagrijan i gorivo držati užareno najmanje 30 min;
- Preporučene vrste i maksimalnu količinu goriva;
- Procedure za potpaljivanje uključujući izjavu „ne peći prije nego što se na gorivu stvori sloj pepela“;
- „UPOZORENJE! Ovaj roštilj će se veoma zagrijati, ne pomicati ga tokom upotrebe.“;
- „Ne upotrebljavati u zatvorenim prostorima!“;
- „UPOZORENJE! Ne koristiti alkohol ili benzin za potpaljivanje ili ponovno potpaljivanje! Upotrebljavati samo sredstva za potpalu koja su u skladu sa standardom BAS EN 1860 -3:2011 (EN 1860-3)!“;
- „UPOZORENJE! Držati izvan dohvata djece i kućnih ljubimaca.“

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine roštilja na čvrsta goriva možete provjeriti sljedeće:

- Dijelovi dostupni tokom montaže ili upotrebe roštilja ne smiju biti oštri;
- Ručno podesiva rešetka roštilja čiji je prečnik ili dužina duže stranice do 400 mm mora imati najmanje jednu ručku, a preko 400 mm dvije ručke;
- Dužina korisnog dijela ručki mora biti najmanje 80 mm;
- Kod roštilja čiji je prečnik ili dužina duže stranice rešetke do 400 mm, minimalna dubina odjeljka za gorivo mora biti 50 mm, a kod roštilja čija je rešetka preko 400 mm, minimalna dubina odjeljka za gorivo mora biti 60 mm.

Prema standardu BAS EN 1860-1+A1:2019 roštilj na čvrsto gorivo je uređaj projektovan za spremanje hrane na otvorenom prostoru, a kod koga je izvor toplote sagorjevanje čvrstih goriva - drvo ili drveni ugalj. Mogu biti prenosivi i neprenosivi, te otvoreni i zatvoreni.

Ukoliko potrošači primjete da roštilj na čvrsto gorivo koji su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ELEKTRIČNI TOSTERI

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Električni toster spada u male kućanske uređaje koji služe za tostiranje kriški hljeba i sličnih namirnica. Jedan je od najstarijih električnih kućanskih uređaja. Zastupljen je proizvod u većini domaćinstava. Može da predstavlja opasnost od opekotina, požara i strujnog udara po korisnika.

Prilikom kupovine električnih tostera savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Na proizvodu se trebaju nalaziti najmanje sljedeće oznake / informacije:

- Oznaka proizvođača ili njegove robne marke;
- Oznaka modela / tipa uređaja;
- CE (C) oznaka koja pokazuje da je proizvod usklađen sa svim propisima i standardima koji se na njega odnose;
- Vrijednost naznačenog napona ili opsega napona u voltima (V);
- Vrijednost snage uređaja (W);
- Oznaka prirode napona (~) ili frekvencije uređaja (Hz);
- Oznaka klase zaštite (ukoliko je različita od klase I).

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurnu instalaciju, korištenje i održavanje proizvoda.

Uputstvo za upotrebu električnih tostera mora u sebi da sadrži najmanje sljedeće elemente koji suštinom zadovoljavaju sljedeće izjave:

- *Ne upotrebljavajte ovaj uređaj pomoću posebnih vremenskih releja ili termostata koji nisu sastavni dio ovog uređaja;*
- *Upozorenje: Hljev se može zapaliti, stoga ne upotrebljavajte toster blizu ili ispod zapaljivih materijala;*
- Uputstvo za upotrebu mora sadržavati podatke o čišćenju uređaja, a posebno dijelova uređaja koji dolaze u kontakt sa hranom. Također, uputstvo mora sadržavati detalje kako ukloniti preostale mrvice od hljeba iz uređaja nakon tostiranja.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka?

Vizuelnom kontrolom provjerite karakteristične sigurnosne zahtjeve koji se odnose na funkcionalnost i konstrukciju uređaja:

- Na uređaju ne smiju biti dostupni dijelovi pod naponom niti smiju postojati dijelovi koji se mogu odvojiti sa uređaja bez alata, a čijim odvajanjem postaju dostupni dijelovi pod naponom;
- Spoj između napojnog kabla i utikača, te kabla i tijela uređaja mora biti odgovarajuće učvršćen (tzv. "sidro");
- Grijači uređaja moraju biti odgovarajuće pričvršćeni i zaštićeni rešetkama, te ne smije biti moguće ostvariti kontakt sa njima u toku obavljanja funkcije uređaja;
- Uređaj mora imati i odgovarajuću mehaničku čvrstinu i stabilnost tako da izdrži uslove predvidljive upotrebe bez narušavanja njegove funkcionalnosti i/ili sigurnosnih mehanizama.

Ukoliko potrošači primjete da električni toster koji su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ELEKTRIČNI PEKAČI ZA HLJEB

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine električnih pekača za hljeb savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Na proizvodu se trebaju nalaziti najmanje sljedeće oznake / informacije:

- Oznaka proizvođača ili njegove robne marke;
- Oznaka modela / tipa uređaja;
- CE (C) oznaka koja pokazuje da je proizvod usklađen sa svim propisima i standardima koji se na njega odnose;
- Vrijednost naznačenog napona ili opsega napona u voltima (V);
- Vrijednost snage uređaja (W);
- Oznaka prirode napona (~) ili frekvencije uređaja (Hz);
- Oznaka klase zaštite (ukoliko je različita od klase I).

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurnu instalaciju, korištenje i održavanje proizvoda.

Uputstvo za upotrebu električnih pekača mora u sebi da sadrži najmanje sljedeće elemente koji suštinom

zadovoljavaju sljedeće izjave:

- *Ne upotrebljavajte ovaj uređaj pomoću posebnih vremenskih releja ili termostata koji nisu sastavni dio ovog uređaja;*
- Uputstvo za upotrebu mora sadržavati podatke o maksimalnoj količini brašna i sredstva za dizanje tijesta koji se smiju koristiti u jednom ciklusu spravljanja peciva;
- Uputstvo za upotrebu mora sadržavati podatke o čišćenju uređaja, a posebno dijelova uređaja koji dolaze u kontakt sa hranom;
- Uputstvo za upotrebu sadrži i sve druge elemente za koje proizvođač smatra da je neophodno uzeti u obzir za sigurno korišćenje svog proizvoda.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka?**

Vizuelnom kontrolom provjerite karakteristične sigurnosne zahtjeve koji se odnose na funkcionalnost i konstrukciju uređaja:

- Na uređaju ne smiju biti dostupni dijelovi pod naponom niti smiju postojati dijelovi koji se mogu odvojiti sa uređaja bez alata, a čijim odvajanjem postaju dostupni dijelovi pod naponom;
- Spoj između napojnog kabla i utikača, te kabla i tijela uređaja mora biti odgovarajuće učvršćen (tzv. "sidro");
- Uređaj mora biti tako projektovan da tijesto u toku rada ne može ni u kom slučaju doći u kontakt sa grijačima uređaja;
- Uređaj mora imati i odgovarajuću mehaničku čvrstinu i stabilnost tako da izdrži uslove predvidljive upotrebe bez narušavanja njegove funkcionalnosti i/ili sigurnosnih mehanizama.

Električni pekač za hljeb spada u relativno male kućanske uređaje koji služe za spremanje hljeba i sličnih peciva na bazi brašna. Jedan je od novijih uređaja na našem tržištu koji je brzo stekao popularnost. Može da predstavlja opasnost od opekotina, požara i strujnog udara po korisnika.

Ukoliko potrošači primjete da električni pekač za hljeb koji su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

UVIJAČI I PEGLE ZA KOSU

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Uvijači i pegle za kosu služe za oblikovanje kose. Njihov najvažniji element je električni grijač koji zagrijava metalni ili keramički dio kojim se uvija ili ravna kosa. Najčešći rizici kojima su izloženi korisnici ovih uređaja su strujni udar, opekotine i požar.

Prilikom kupovine električnih uvijača i pegli za kosu savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Na proizvodu se moraju nalaziti sljedeće oznake / informacije:

- Naziv proizvođača ili oznaka robne marke;
- Oznaka modela ili tipa uređaja;
- CE (C) znak usklađenosti;
- Vrijednost naznačenog napona ili raspona napona u voltima (V);
- Vrijednost snage u vatima (W) ili vrijednost naznačene struje u amperima (A);
- Oznaka prirode napona (~) ili frekvencije u hercima (Hz);
- Oznaka klase zaštite;

- Oznaka upozorenja koja korisnika informiše da uređaj nije predviđen za upotrebu u kadama ili tuš kabinama. Također, u izuzetnim situacijama moguće je da umjesto ovog znaka stoji upozorenje: **Ne koristite ovaj uređaj u blizini vode!**

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki uvijač ili peglu za kosu i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve informacije potrebne za sigurno korištenje i održavanje proizvoda. Dodatno, uputstvo treba da sadrži najmanje sljedeće dijelove teksta ili rečenice koji suštinski zadovoljavaju sljedeće izjave:

- Uređaj mogu koristiti djeca starija od 8 godina i osobe sa smanjenim fizičkim, osjetilnim ili mentalnim sposobnostima, te osobe bez iskustva i znanja, ako su pod nadzorom ili su upućeni da koriste uređaj na siguran način i razumiju opasnosti koje uključuje njegovo korištenje. Djeca se ne smiju igrati s uređajem.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

Prilikom kupovine uvijača ili pegli za kosu možete provjeriti sljedeće:

- Da li su dostupni dijelovi pod naponom? Za ovu svrhu potrebno je sa uređaja, ukoliko postoje, otkloniti sve dijelove koje je moguće skinuti bez upotrebe dodatnog alata. Nijedan dio uređaja koji se u normalnom radu nalazi pod naponom ne smije biti dostupan za dodir.
- Da li su dostupni grijači? Za ovu svrhu potrebno je, kao i u prethodnoj tački, sa uređaja ukoliko postoje otkloniti sve dijelove koje je moguće skinuti bez upotrebe dodatnog alata. Nakon ovog, ne smije biti moguće dodirnuti grijač uređaja.
- Proizvod ne smije imati vidljiva fizička oštećenja.

Ukoliko potrošači primjete da uvijač ili pegla sa kosu koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

ELEKTRIČNI REŠOI

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine električnih rešoa savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Na proizvodu se moraju nalaziti sljedeće oznake / informacije:

- Naziv proizvođača ili oznaka robne marke;
- Oznaka modela ili tipa uređaja;
- CE (C) znak usklađenosti;
- Vrijednost naznačenog napona ili raspona napona u voltima (V);
- Vrijednost snage u vatima (W) ili vrijednost naznačene struje u amperima (A);
- Oznaka prirode napona (~) ili frekvencije u hertzima (Hz);
- Oznaka klase zaštite;
- Simbol koji korisnika informiše da se radi o proizvodu sa vrelim površinama.

Električni rešo je uređaj koji se koristi za zagrijavanje i pripremanje hrane. Glavni dio rešoa je grijna ploča koja se zagrijava pomoću grijača.

Najčešći rizici kojim su izloženi potrošači prilikom korištenja rešoa su požar i strujni udar.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki rešo i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurno korištenje rešoa. Također, u uputstvu moraju biti navedeni svi potrebni detalji o mjerama opreza koje je potrebno preduzeti prilikom održavanja rešoa. Dodatno, uputstvo treba da sadrži najmanje sljedeće dijelove teksta ili rečenice koji suštinski zadovoljavaju sljedeće izjave:

- Rešo mogu koristiti djeca starija od 8 godina i osobe sa smanjenim fizičkim ili mentalnim sposobnostima, te osobe bez iskustva i znanja, ako su pod nadzorom ili su upućeni da koriste rešo na siguran način i razumiju opasnosti koje uključuje korištenje rešoa. Djeca se ne smiju igrati s rešoom. Djeca starija od 8 godina ne smiju bez nadzora obavljati čišćenje i održavanje rešoa.
- Ukoliko primijetite da je grijna ploča pukla ili je oštećena isključite rešo iz napajanja da se zaštitite od strujnog udara.
- Rešo se ne smije uključivati i isključivati pomoću vanjskih tajmera ili odvojenog upravljačkog sistema.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine rešoa možete provjeriti sljedeće:

- Da li su dostupni dijelovi pod naponom? Posebno obratiti pažnju na eventualne otvore na uređaju kroz koje je moguće prstom dotaći dio pod naponom. Ne smije postojati bilo kakva mogućnost da se dodirne bilo koji dio uređaja koji se u normalnom radu nalazi pod naponom.
- Provjera da li na grijnoj ploči (ringli) postoje oštećenja.

Ukoliko potrošači primjete da rešo koji su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

PRENOSNE KVARCNE SOBNE GRIJALICE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Kvarcna grijalica je uređaj koji služi za zagrijavanje prostora. Zagrijavanje se vrši pomoću jednog ili više grijača koji električnu energiju pretvaraju u toplotu. Najčešći rizici kojim su izloženi potrošači prilikom korištenja kvarcne grijalice su požar i strujni udar.

Prilikom kupovine kvarcnih sobnih grijalica savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?**

Na proizvodu se moraju nalaziti sljedeće oznake / informacije:

- Naziv proizvođača ili oznaka robne marke;
- Oznaka modela ili tipa uređaja;
- CE (C) znak usklađenosti;
- Vrijednost naznačenog napona ili raspona napona u voltima (V);
- Vrijednost snage u vatima (W) ili vrijednost naznačene struje u amperima (A);
- Oznaka prirode napona (~) ili frekvencije u hercima (Hz);
- Oznaka klase zaštite.

➤ **Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?**

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaku grijalicu i mora biti napisano na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve informacije potrebne za sigurnu montažu grijalice, njeno korištenje i održavanje. Dodatno, uputstvo treba da sadrži najmanje sljedeće dijelove teksta ili rečenice koji suštinski zadovoljavaju sljedeće izjave:

- Ne koristite grijalicu u kombinaciji sa programerima, tajmerima i sličnim uređajima koji automatski uključuju grijalicu, jer može doći do rizika od požara ukoliko je grijalica pokrivena ili pogrešno pozicionirana.
- Ne koristite grijalicu u neposrednom okruženju kada, tuševa ili bazena za plivanje.
- Za grijalice kod kojih se zaštitna rešetka može djelimično skinuti bez upotrebe dodatnog alata: Zaštitna rešetka grijalice služi za zaštitu od direktnog kontakta sa grijnim elementima uređaja i mora biti pravilno postavljena prilikom upotrebe uređaja.
- Za grijalice kod kojih se zaštitna rešetka može djelimično skinuti bez upotrebe dodatnog alata: Zaštitna rešetka ne pruža potpunu zaštitu maloj djeci i osobama smanjene mentalne ili fizičke sposobnosti.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine kvarcne grijalice možete provjeriti sljedeće:

- Na grijalici ne smiju biti dostupni dijelovi pod naponom, niti smiju postojati dijelovi koji se mogu skinuti bez alata, a čijim skidanjem postaju dostupni dijelovi pod naponom.
- Grijalica mora imati zaštitnu rešetku koja se ne može skinuti bez upotrebe dodatnog alata i konstruisanu tako da kroz njene otvore nije moguće prstima dodirnuti grijače.

Ukoliko potrošači primjete da kvarcna grijalica koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

RUČNE ELEKTRIČNE MAKAZE ZA ŽIVICU

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine ručnih električnih makaza za živicu savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Svaka mašina mora biti označena jasno i neizbrisivo sa minimalno sljedećim oznakama / informacijama:

- Znakom usklađenosti (C ili CE);
- Nazivom (zaštitnim znakom) i adresom proizvođača (ovlaštenog zastupnika);
- Oznakom modela, serije ili tipa proizvoda;
- Godinom proizvodnje i serijskim brojem ako postoji;
- Naznačenim (nazivnim) naponom ili rasponom napona u voltima (V);

- Simbolom prirode napona (~ ili a.c.) ili nazivnom frekvencijom (Hz);
- Nazivnom snagom u vatima (W) ili nazivnom strujom u amperima (A);
- Oznakom klase II konstrukcije (samo za ručne električne makaze za živicu klase II);
- Stepenom zaštite od prodora vlage manjim od IPX4 pri čemu za IPX3, IPX2, IPX1 i IPX0 stoji upozorenje „Ne izlagati kiši“;
- „UPOZORENJE: Radi smanjenja rizika od povreda, korisnik mora pročitati uputstvo za upotrebu“.

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurno stavljanje u pogon, korištenje, rukovanje, sastavljanje i rastavljanje, podešavanje i održavanje (servisiranje i popravku).

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

- Prije kupovine električnih makaza za živicu, provjerite jesu li ispravno označene svim propisanim elementima, jer je to jedan od pokazatelja ozbiljnosti proizvođača.
- Provjerite da li električne makaze imaju sigurnosni prekidač koji uslijed otpuštanja ručke automatski zaustavlja rad reznog sječiva. Nepostojanje ove funkcije predstavlja sigurnosni nedostatak i može prouzrokovati povrede i nesreće poput posjekotina ili nenamjernog prerezivanja kablova i slično.
- Uz električne makaze mora biti isporučena zaštitna futrola za režno sječivo koja treba spriječiti kontakt osoba sa sječivom prilikom transporta ili skladištenja.
- Provjerite udobnost i ergonomičnost. Skrećemo vam pažnju da postoje i namjenske makaze za desnjake i ljevoruke osobe.

Ručne električne makaze za živicu su vrtno mašine koje se koriste za uređivanje, krojenje i oblikovanje žive ograde, a koje se drže sa jednom ili dvije ruke. Najčešći rizik kojim mogu biti izloženi korisnici su strujni udar i posjekotine koje često mogu biti veoma ozbiljne.

Ukoliko potrošači primjete da mašina koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Ručna prenosiva motorna lančana pila je mašina za rezanje drveta koja u svojoj konstrukciji sadrži integrisane ručke, motor sa unutrašnjim sagorijevanjem i rezni element, a konstruisana je tako da se drži sa dvije ruke. Ovo je jedna od najopasnijih vrsta mašina, sa visokim rezidualnim rizikom, koja može da nanese vrlo ozbiljne, a često i smrtonosne povrede.

Najčešći rizici kojima mogu biti izloženi korisnici su požar i posjekotine koje mogu biti veoma ozbiljne.

Prilikom kupovine motornih lančanih pila savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Svaka mašina mora biti označena jasno i neizbrisivo sa minimalno sljedećim oznakama / informacijama:

- Znakom usklađenosti (C ili CE);
- Nazivom (zaštitnim znakom) i adresom proizvođača (ovlaštenog zastupnika);
- Oznakom modela, serije ili tipa proizvoda;
- Godinom proizvodnje i serijskim brojem ako postoji;
- Identifikacijom i načinom rada sa komandama za uređaj za zaustavljanje rada motora, kočnicu lanca, ručnu kontrolu podmazivanja, kontrolu regulatora dovoda goriva (čok), glavni prekidač i prekidač za grijanje ručke ako postoji;
- Identifikacijom podešavanja karburatora i ulja, te identifikacijom otvora i poklopaca rezervoara za gorivo i ulje.

➤ Da li na motornoj lančanoj pili postoje obavezna upozorenja?

Na mašini moraju biti upozorenja / piktogrami: „UPOZORENJE: POGLEDAJ UPUTSTVO ZA UPOTREBU“, „Koristi zaštitu za oči“, „Koristi zaštitu za sluh / uši“ i „Koristi zaštitu za glavu“.

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Uputstvo za upotrebu mora biti priloženo uz svaki proizvod i napisano na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Uputstvo mora sadržavati sve detalje potrebne za sigurno stavljanje u pogon, korištenje, rukovanje, sastavljanje i rastavljanje, podešavanje i održavanje (servisiranje i popravku).

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

- Motorna pila mora imati ručke za obje ruke.
- Štitnik prednje ručke mora biti u blizini prednje ručke, kako bi zaštitio prste i ruku korisnika, a štitnik zadnje ručke mora biti takav da se pruža dužinom desne strane dna ispod zadnje ručke, kako bi zaštitio ruku korisnika od kontakta sa polomljenim lancem.
- Motorna lančana pila treba da ima štitnik (futrolu) za režno sječivo (mač), koji ga pokriva tokom transporta ili kada je motorna lančana pila uskladištena, te da štitnik ostaje u položaju (da ne spadne) i u slučaju kada se motorna lančana pila okrene vertikalno sa sječivom na dolje.
- Poklopac rezervoara za gorivo motorne lančane pile treba da ima držač (vezicu) koji onemogućava da poklopac spadne kada se odvrne.

Ukoliko potrošači primjete da mašina koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

INDUSTRIJSKE ZAŠTITNE KACIGE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Prilikom kupovine industrijskih zaštitnih kaciga savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li se na proizvodu nalaze obavezne oznake / informacije?

Svaka industrijska zaštitna kaciga mora biti označena na takav način da su sljedeće informacije otisnute ili utisnute na proizvodu:

- Oznaka standarda BAS EN 397+A1:2013 ili EN 397:2012+A1:2012;
- Naziv ili identifikacioni znak proizvođača;
- Godina i kvartal proizvodnje kacige;
- Tip kacige (oznaka proizvođača) postavljena na kućištu kacige i sistemu za podešavanje;
- Veličina ili rang veličina (u centimetrima) postavljena na kućištu kacige i sistemu za podešavanje;
- Skraćenica za materijal od kojeg je napravljena kaciga (npr. ABS, PC, HDPE, itd.);
- Etiketa sa ostalim zahtjevima koje kaciga ispunjava (najniža / najviša temperatura, električna otpornost itd.).

Industrijske zaštitne kacige spadaju u II kategoriju lične zaštitne opreme i namijenjene su za zaštitu gornjeg dijela glave korisnika od povreda izazvanih od padajućih objekata.

➤ Obavezna dodatna upozorenja o proizvodu:

Uz svaku industrijsku zaštitnu kacigu treba biti priložena naljepnica ili deklaracija sa sljedećim upozorenjima / informacijama, istog ili sličnog sadržaja:

„Za adekvatnu zaštitu ova kaciga mora pristajati ili biti prilagođena veličini glave korisnika. Kaciga je napravljena da apsorbira energiju udara djelimičnim uništenjem ili oštećenjem kućišta i sistema za podešavanje, a iako takva oštećenja neće biti lako uočljiva, takvu kacigu koja je izložena jakom udaru treba zamijeniti. Pažnju korisnicima također skrećemo na opasnost od modificiranja ili uklanjanja bilo kojeg originalnog dijela kacige, osim na način koji preporučuje proizvođač kacige. Kacige se ne smiju prilagođavati u svrhu postavljanja dodatka na bilo koji način koji ne preporučuje proizvođač kacige. Nemojte nanositi boju, rastvarače, ljepila ili samoljepljive etikete, osim u skladu s uputama proizvođača kacige.“

➤ Da li je uputstvo za upotrebu priloženo uz proizvod?

Sljedeće informacije, istog ili sličnog sadržaja, moraju biti navedene uz proizvod i to u uputstvu, popratnom letku ili na drugi način:

- Naziv i adresa proizvođača;
- Instrukcije ili preporuke u vezi podešavanja, postavljanja, upotrebe, čišćenja, dezinfekcije, održavanja, servisiranja i skladištenja. Supstance preporučene za čišćenje, održavanje ili dezinfekciju ne trebaju imati štetan efekat na kacigu i korisnika, kada se primjenjuju u skladu sa preporukama proizvođača;
- Detalji o odgovarajućim pomoćnim i odgovarajućim rezervnim dijelovima;
- Značaju ostalih zahtjeva u pogledu granica upotrebe kacige, vodeći računa o pratećim rizicima;
- Upute za rok upotrebe ili period upotrebe kacige i komponenti;
- Upute za tip odgovarajućeg pakovanja za transport kacige.

Ove upute moraju biti precizne, sveobuhvatne i date najmanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

Traka za podešavanje industrijske zaštitne kacige je dio sistema pozicioniranja i fiksiranja kacige na glavi korisnika. Traka je povezana sa kacigom i čuva zaštitnu kacigu u odgovarajućem položaju. Širina trake ne smije biti manja od 10 mm.

Ukoliko potrošači primjete da industrijska zaštitna kaciga koju su kupili ima sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

DRVENI PODOVI I PARKETI

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Drvo je jedan od najkvalitetnijih materijala za izradu podova. Pod od drveta je prirodan, topao i lijepih boja, a korisniku pruža širok izbor vrsta, obrada i načina postavljanja u prostoru. Trajan je ako je pravilno postavljen i ako se održava na odgovarajući način.

Proizvođači, ovlaštteni zastupnici i uvoznici koji na tržište Bosne i Hercegovine stavljaju drvene podove i parkete, moraju osigurati da uz proizvode budu priloženi dokumenti o usklađenosti, da proizvodi budu propisno označeni i da uz proizvode budu priložena tehnička uputstva.

Prilikom kupovine drvenih podova i parketa savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ **Da li su uz proizvod priloženi dokumenti o usklađenosti?**

Uz proizvod mora biti priložena izjava o usklađenosti i certifikat o usklađenosti (samo za proizvode sa sistemom ocjenjivanja 1).

➤ **Da li su proizvodi propisno označeni?**

Drveni podovi i parketi moraju biti označeni oznakom usklađenosti koja sadrži sljedeće:

- Znak „E“ u Federaciji Bosne i Hercegovine i bez oznake ili znak „CE“ u Republici Srpskoj;
- Ime proizvođača;
- Sjedište proizvođača;
- Zadnja dva broja godine u kojoj je oznaka stavljena na proizvod;
- Evidencijski broj ovlaštenog pravnog lica / tijela za ocjenjivanje usklađenosti - klasa, broj i datum izdavanja certifikata o usklađenosti u slučaju da su učestvovali u postupku ocjenjivanja usklađenosti;
- Oznaka standarda BAS EN 14342:2014;
- Naziv građevinskog proizvoda;
- Proizvođačeva identifikacijska oznaka građevinskog proizvoda;
- Obavještenje o svojstvima / karakteristikama proizvoda.

➤ **Da li su tehnička uputstva priložena uz svaki građevinski proizvod?**

Tehnička uputstva moraju slijediti svaki građevinski proizvod koji se isporučuje odnosno svako pojedinačno pakovanje. Sve informacije na proizvodu - pakovanju i u uputstvu moraju biti napisane na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Tehnička uputstva moraju sadržavati podatke značajne za transport i upotrebu proizvoda. Uz pisani tekst, tehnička uputstva radi lakšeg razumijevanja mogu sadržavati nacрте i ilustracije.

➤ **Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?**

Prilikom kupovine možete provjeriti da li postoje fizička oštećenja proizvoda, da li su proizvodi skladišteni prema uputama proizvođača kao i da li su ispoštovane posebne napomene ili ograničenja koje je eventualno naveo proizvođač.

Ukoliko potrošači primijete da drveni podovi i parketi koje su kupili imaju sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

LAMINATNE PODNE OBLOGE

SAVJETI PRILIKOM KUPOVINE

Proizvođači, ovlašteni zastupnici i uvoznici koji na tržište Bosne i Hercegovine stavljaju laminatne podne obloge, moraju osigurati da uz proizvode budu priloženi dokumenti o usklađenosti, da proizvodi budu propisno označeni i da uz proizvode budu priložena tehnička uputstva.

Prilikom kupovine laminatnih podnih obloga savjetujemo potrošače da obrate pažnju na sljedeće:

➤ Da li su uz proizvod priloženi dokumenti o usklađenosti?

Uz proizvod mora biti priložena izjava o usklađenosti i certifikat o usklađenosti (samo za proizvode sa sistemom ocjenjivanja 1).

➤ Da li su proizvodi propisno označeni?

Laminatne podne obloge moraju biti označene oznakom usklađenosti koja sadrži sljedeće:

- Znak „E“ u Federaciji Bosne i Hercegovine i bez oznake ili znak „CE“ u Republici Srpskoj;
- Ime proizvođača;
- Sjedište proizvođača;
- Zadnja dva broja godine u kojoj je oznaka stavljena na proizvod;
- Evidencijski broj ovlaštenog pravnog lica / tijela za ocjenjivanje usklađenosti - klasa, broj i datum izdavanja certifikata o usklađenosti u slučaju da su učestvovali u postupku ocjenjivanja usklađenosti;
- Oznaka standarda BAS EN 14041:2019 ili BAS EN 13329+A1:2009 ili BAS EN 15468:2017 ili BAS EN 14978:2017;
- Naziv građevinskog proizvoda;

- Proizvođačeva identifikacijska oznaka građevinskog proizvoda;
- Obavještenje o svojstvima / karakteristikama proizvoda.

➤ Da li su tehnička uputstva priložena uz svaki građevinski proizvod?

Tehnička uputstva moraju slijediti svaki građevinski proizvod koji se isporučuje odnosno svako pojedinačno pakovanje. Sve informacije na proizvodu - pakovanju i u uputstvu moraju biti napisane na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Tehnička uputstva moraju sadržavati podatke značajne za transport i upotrebu proizvoda. Uz pisani tekst, tehnička uputstva radi lakšeg razumijevanja mogu sadržavati nacрте i ilustracije.

➤ Da li proizvod ima vidljivih sigurnosnih nedostataka (neusklađenosti)?

Prilikom kupovine možete provjeriti da li postoje fizička oštećenja ambalaže i proizvoda, da li su proizvodi skladišteni prema uputama proizvođača kao i da li su ispoštovane posebne napomene ili ograničenja koje je eventualno naveo proizvođač.

Laminatni pod je višeslojna podna obloga i obično imitira drvo, kamen i druge materijale. Laminat je elegantna moderna podna obloga i jedan od modernih podnih sistema koji se brzo razvijaju. Mogu se postavljati u različite prostore, te u privatne i poslovne prostorije.

Ukoliko potrošači primjete da laminatne podne obloge koje su kupili imaju sigurnosne nedostatke i neusklađenosti u odnosu na gore navedene informacije, treba da se obrate Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine.

OBRAZAC ZA PRIGOVOR POTROŠAČA

Ukoliko ste kupili neprehrambeni potrošački proizvod i imate prigovor na njegove sigurnosne karakteristike, možete kontaktirati Agenciju za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, telefonskim ili elektronskim putem pomoću sljedećeg Obrasca za prigovor potrošača.

OBRAZAC ZA PRIGOVOR (ŽALBU) POTROŠAČA KOJI SE ODNOSI NA SIGURNOST PROIZVODA		<input type="button" value="Štampanje"/>
		<input type="button" value="Podnesi"/>
1. Podaci o podnosiocu prigovora:		
Ime i prezime:	<input type="text"/>	
Ulica i broj:	<input type="text"/>	
Mjesto stanovanja*:	<input type="text"/>	
Entitet/Brčko Distrikt BiH*:	<input type="text"/>	
Kanton*:	<input type="text"/>	
Telefon/Fax:	<input type="text"/>	
E-mail:	<input type="text"/>	
2. Podaci o proizvodu:		
Naziv proizvoda (npr. tip ili model, serijski broj)*:	<input type="text"/>	
3. Sadržaj prigovora:		
Opis rizika/opasnosti i posljedica po zdravlje koji su nastali uslijed korištenja proizvoda*:	<input type="text"/>	
4. Podaci o prodajnom mjestu:		
Naziv prodajnog mjesta*:	<input type="text"/>	
Adresa prodajnog mjesta*:	<input type="text"/>	
Entitet/Brčko Distrikt BiH*:	<input type="text"/>	
	Datum podnošenja prigovora	<input type="text"/>
* obavezna polja		
UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA:		
1. Po mogućnosti popuniti sve tražene lične podatke. Ostavljena je mogućnost podnošenja anonimne prijave, pri čemu se moraju popuniti samo polja označena sa * (obavezna polja).		
2. Navesti sve raspoložive podatke neophodne za identifikaciju proizvoda, i to: naziv proizvoda i proizvođača, trgovačka marka, tip/model, serijski broj, zemlja porijekla, godina proizvodnje, ovlašteni uvoznik, distributer ili zastupnik.		
3. Navesti opasnosti/rizike i posljedice po zdravlje koje je izazvao proizvod, npr. posjekotine, ogrebotine, strujni udar, alergijska reakcija, gušenje i druge povrede.		
4. Navesti podatke o prodajnom mjestu gdje je proizvod kupljen.		

REZULTATI NADZORA NAD TRŽIŠTEM U 2020. GODINI

Tokom aktivnosti proaktivnog nadzora nad tržištem realizovano je 219 inspekcijskih kontrola, u okviru kojih su administrativno, vizuelno i laboratorijski kontrolisana 183 različita modela proizvoda (155 modela proizvoda je ispitano u laboratorijama) od čega 105 modela (57,4 %) nisu ispunjavala propisane sigurnosne zahtjeve. Kao rezultat navedenih aktivnosti, sa tržišta je povučeno 5.236 komada proizvoda. Poslovni subjekti su, dobrovoljno ili po nalogu inspekcijskih organa, uskladili 3.644 komada proizvoda sa propisanim sigurnosnim zahtjevima.

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je u 2020. godini pokrenula 7 predmeta reaktivnog nadzora nad tržištem. Od ukupnog broja pokrenutih predmeta reaktivnog nadzora, u 3 predmeta je utvrđeno da se predmetni proizvodi nalaze na tržištu Bosne i Hercegovine. Kao rezultat ovih aktivnosti, sa tržišta je povučeno 1.486 komada nesigurnih proizvoda.

Grupa proizvoda	Ukupan broj neusklađenih proizvoda	Broj proizvoda kod kojih su otklonjene neusklađenosti	Broj proizvoda povučenih sa tržišta
Dječije hodalice	568	563	5
Dječije stolice za hranjenje	56	54	2
Trotineti za djecu	80	77	3
Nosiljke za dojenčad	173	171	2
Roštilji na čvrsta goriva	3372	196	3176
Laserski proizvodi	143	0	143
Plutajući proizvodi za učenje plivanja	127	0	127
Plutajući proizvodi za rekreaciju	148	36	112
Igračke (ljugavci - migracija elemenata)	57	0	57
Električni tosteri	103	71	32
Električne svjetiljke opšte namjene	72	41	31
Pekači za hljeb	20	20	0
Uvijači i pegle za kosu	96	20	76
Električni rešoi	5	0	5
Kvarcne sobne grijalice	324	0	324
Električne makaze za živicu	152	149	3
Motorne lančane pile	535	508	27
Kacige za bicikliste i korisnike skejtborda i koturaljki	345	199	146
Plutajuća pomagala	74	0	74
Industrijske zaštitne kacige	1321	802	519
Drveni podovi i parketi	368	368	0
Laminatne podne obloge	741	369	372
REAKTIVNI NADZOR	1486	0	1486

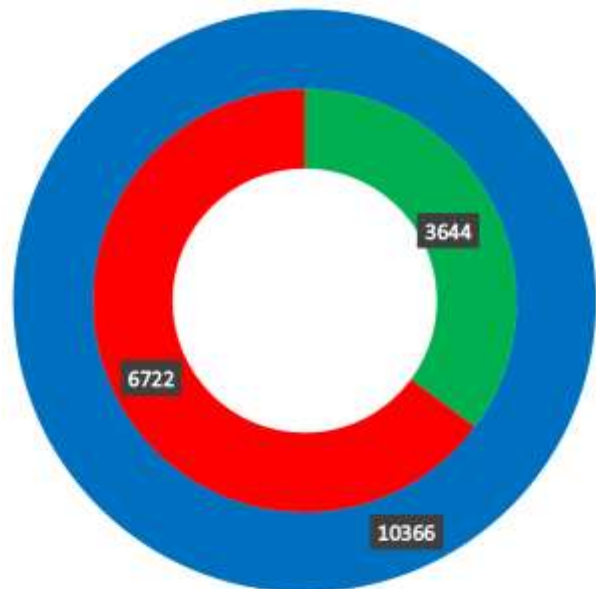
REZULTATI NADZORA NAD TRŽIŠTEM U 2020. GODINI

SUMARNI REZULTATI PROAKTIVNOG I REAKTIVNOG NADZORA SA PREDUZETIM MJERAMA

U 2020. godini je administrativno, vizuelno i / ili laboratorijski kontrolisano 186 modela proizvoda, od čega je 108 modela (10.366 komada) bilo neusklađeno sa propisanim sigurnosnim zahtjevima.

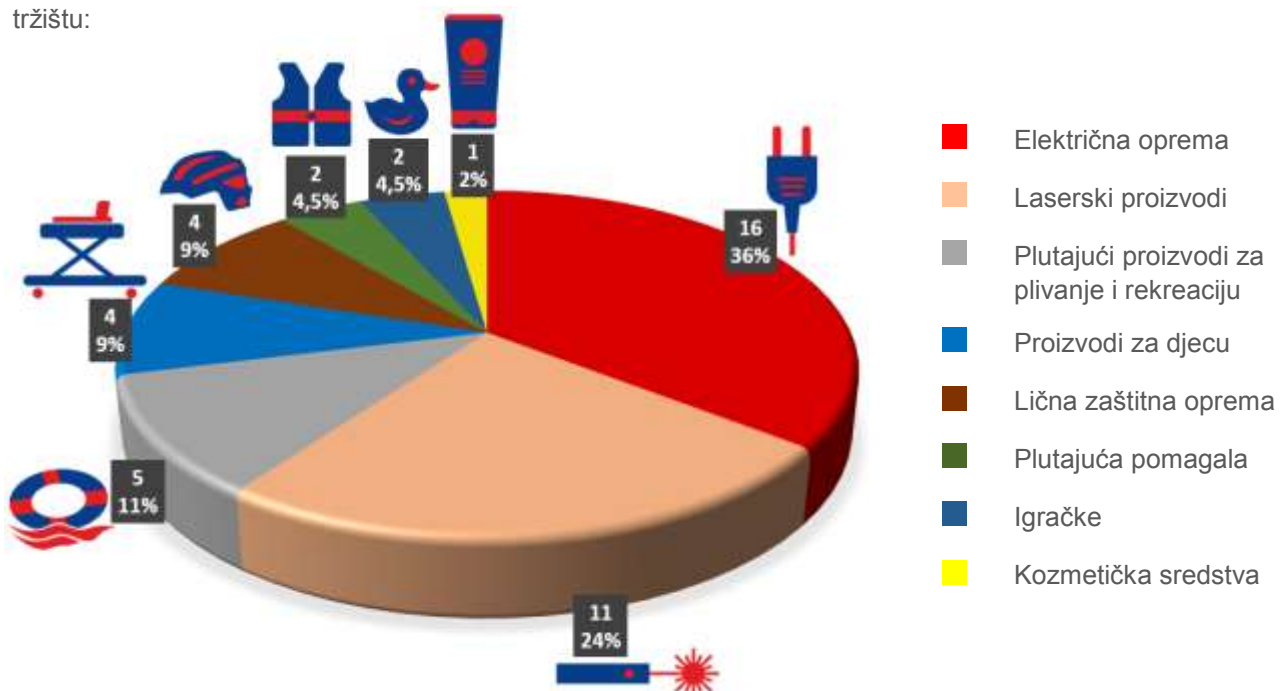
Od ukupnog broja neusklađenih komada proizvoda poslovni subjekti su dobrovoljno ili po nalogu inspeksijskih organa izvršili usklađivanje 3.644 komada proizvoda sa propisanim sigurnosnim zahtjevima. Sa tržišta Bosne i Hercegovine su povučena 6.722 komada proizvoda.

- Ukupan broj neusklađenih proizvoda
- Broj proizvoda kod kojih su otklonjene neusklađenosti
- Broj proizvoda povučenih sa tržišta i vraćenih od potrošača

GRUPE PROIZVODA SA OZBILJNIM RIZIKOM ZA POTROŠAČE

Kao rezultat provođenja proaktivnog i reaktivnog nadzora nad tržištem u 2020. godini, na tržištu Bosne i Hercegovine je pronađeno 45 modela nesigurnih proizvoda koji su predstavljali ozbiljan rizik za potrošače, od čega su četiri modela laserskih proizvoda, koji su kontrolisani prethodnih godina, ponovo nađena na tržištu:

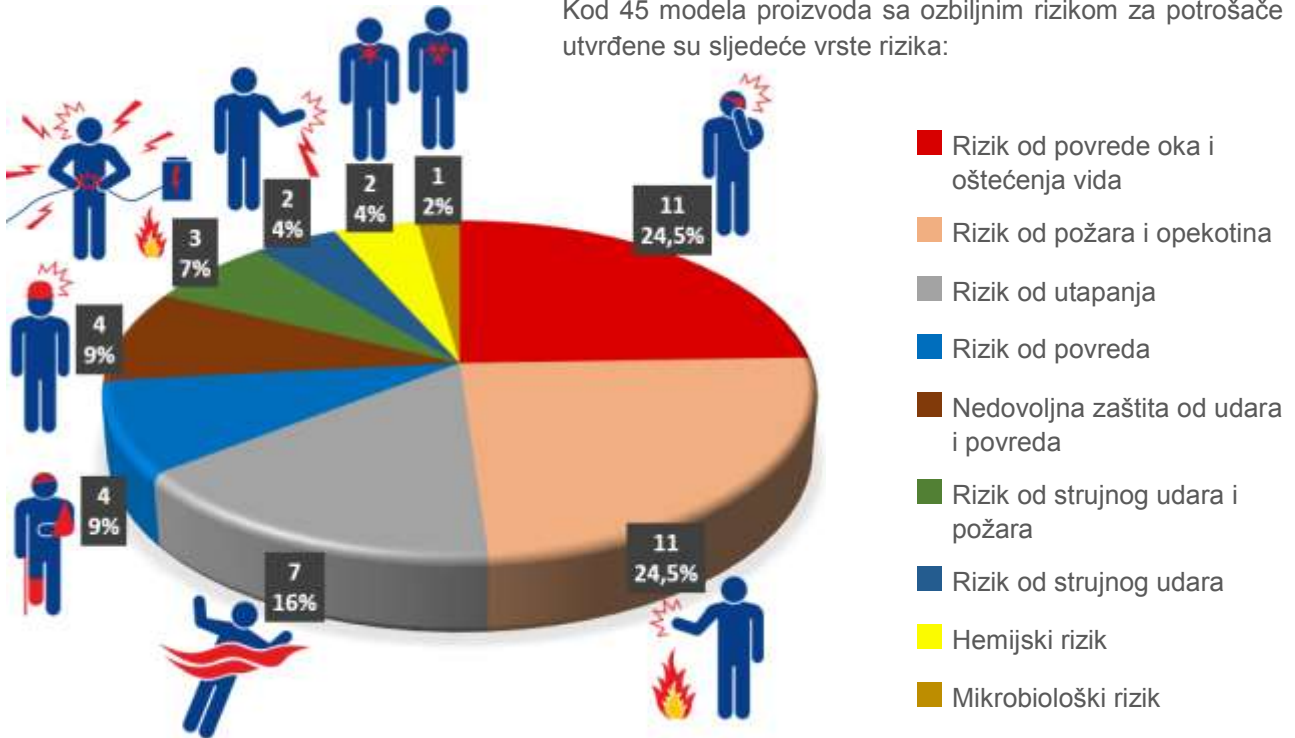

REZULTATI NADZORA NAD TRŽIŠTEM U 2020. GODINI

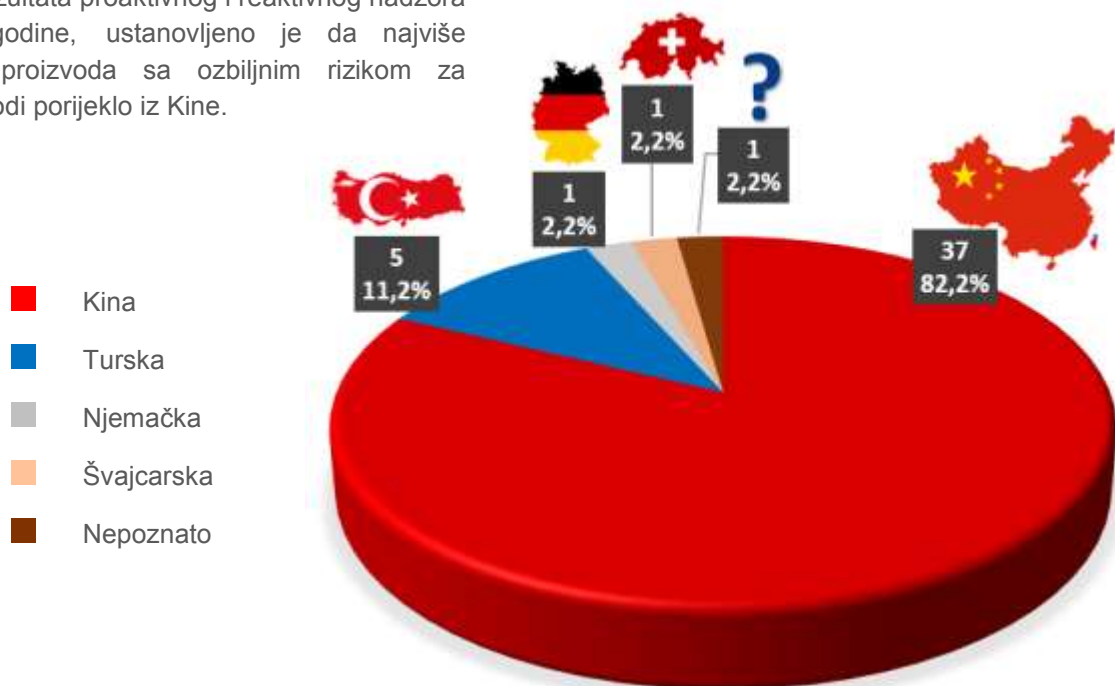
VRSTE RIZIKA

Kod 45 modela proizvoda sa ozbiljnim rizikom za potrošače utvrđene su sljedeće vrste rizika:

PORIJEKLO PROIZVODA SA OZBILJNIM RIZIKOM

Analizom rezultata proaktivnog i reaktivnog nadzora iz 2020. godine, ustanovljeno je da najviše nesigurnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom za potrošače vodi porijeklo iz Kine.

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

U nastavku je dat pregled proizvoda koji predstavljaju ozbiljan rizik za potrošače, a koji su bili predmet nadzora u 2020. godini. Potrošačima koji su kupili neke od ovih proizvoda, preporučuje se da ih prestanu upotrebljavati i da iste vrate u trgovinu maloprodaje gdje su ih kupili.

Igračka puška sa laserom MO39-3

Zemlja porijekla: Kina

Igračka pištolj sa laserom P729S

Zemlja porijekla: Kina

Igračka puška sa laserom NSM.301B

Zemlja porijekla: Kina

Laserski pokazivač LD

Zemlja porijekla: Kina

Laserski pokazivač Danger

Zemlja porijekla: Kina

Igračka pištolj sa laserom Air Sport Gun No.729D

Zemlja porijekla: Kina

Igračka pištolj sa laserom Airsoft Gun No.P-779B

Zemlja porijekla: Kina

Laserski proizvodi predstavljaju rizik od povrede oka i oštećenja vida jer je izmjerena srednja snaga laserskog snopa veća od dozvoljene.

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

Električna kvarcna grijalica Zilan ZLN8815
Zemlja porijekla: Turska

Električna kvarcna grijalica AWT LX-2830S
Zemlja porijekla: Kina

Električna kvarcna grijalica KETAO LX-1207
Zemlja porijekla: Kina

Električna kvarcna grijalica LUXELL LX-2811-2
Zemlja porijekla: Turska

Električna kvarcna grijalica KUMTEL LX-2832
Zemlja porijekla: Turska

Električna kvarcna grijalica Zilan ZLN1770
Zemlja porijekla: Turska

Električna kvarcna grijalica AWT QH18
Zemlja porijekla: Kina

Električna kvarcna grijalica Decotherm DT-102
Zemlja porijekla: Turska

Električne kvarcne grijalice predstavljaju rizik od požara i opekotina jer imaju mehanizam koji uključuje / isključuje grijače kada se grijalica uspravi / obori, iako nijedan grijač prethodno nije vidljivo usijan.

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

Električni toster KENO KE-25P predstavlja rizik od požara i povreda jer je ulazna snaga aparata mnogo manja od nazivne snage i površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kابلu je mnogo manja od minimalno dozvoljene.
Zemlja porijekla: Kina

Električni toster SOKANY KT-308 predstavlja rizik od požara i povreda jer je ulazna snaga aparata mnogo veća od nazivne snage.
Zemlja porijekla: Kina

Električni uvijač za kosu RIZHEN RZ-118 predstavlja opasnost od požara i povreda jer je ulazna snaga manja od minimalno dozvoljene snage.
Zemlja porijekla: Kina

Električni rešo JX-1010A predstavlja opasnost od požara i strujnog udara jer nema funkcionalno zaštitno uzemljenje i poprečni presjek provodnika u napojnom kابلu je manji od minimalno dozvoljenog za izmjerenu snagu aparata.
Zemlja porijekla: Kina

Prenosna električna svjetiljka predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kابلu manja od minimalno dozvoljene i unutrašnje ožičenje nema duplu izolaciju iako dodiruje dostupne metalne dijelove.
Zemlja porijekla: Kina

Prenosna električna svjetiljka ROLA DY15256 predstavlja rizik od požara i strujnog udara jer je površina poprečnog presjeka provodnika u napojnom kابلu manja od minimalno dozvoljene.
Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

LED reflektor Start Track Spot Integral predstavlja rizik od strujnog udara jer zglobni nosač reflektora ima oštre dijelove i ivice koje prilikom česte upotrebe i pomjeranja mogu oštetiti izolaciju neutralnih i faznih provodnika. Zemlja porijekla: Kina

Slavina za zagrijavanje vode Delimano KDR-5E-1 predstavlja rizik od strujnog udara jer minimalna količina vode može da uđe u područje sa električnim kolom. Zemlja porijekla: Švajcarska

Dječija stolica za hranjenje Robi QX-18 predstavlja ozbiljan rizik od povrede za djecu jer nije stabilna i može se prevrnuti tokom upotrebe. Zemlja porijekla: Kina

Nosiljka za dojenčad Infantino Cuddle Up predstavlja ozbiljan rizik od povreda jer otvori za noge nisu odgovarajući što predstavlja opasnost od ispadanja djeteta i na proizvodu se ne nalazi adekvatan naslon za glavu dovoljne krutosti za djecu do 4 mjeseca starosti. Zemlja porijekla: Kina

Trotinet Scooter Avengers predstavlja rizik od povrede jer je prečnik prednjih točkova znatno manji od propisanih 120 mm i prečnik krajeva ručki upravljača je manji od propisanih 40 mm. Zemlja porijekla: Kina

Dječija hodalica BE 3568 predstavlja ozbiljan rizik od povrede za djecu jer nije stabilna i može se prevrnuti. Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

Šlauf za plivanje Bestway Lil' Animal Pool Float predstavlja rizik od utapanja jer izgleda kao igračka. Zemlja porijekla: Kina

Plutajuće sjedalo Intex First swim float predstavlja rizik od utapanja jer izgleda kao igračka sa strukturom iznad nivoa vode koja zaustavlja vjetar. Zemlja porijekla: Kina

Plutajuće sjedalo Intex 56581NP predstavlja rizik od utapanja jer ventil glavne komore nije nepovratan i proizvod izgleda kao igračka sa strukturom iznad nivoa vode koja zaustavlja vjetar. Zemlja porijekla: Kina

Kit na napuhavanje Intex 56591 NP predstavlja rizik od utapanja jer izgleda kao igračka sa strukturom iznad nivoa vode koja zaustavlja vjetar. Zemlja porijekla: Kina

Plutajući dušek Intex Sliced kiwi mat predstavlja rizik od utapanja jer ne ispunjava zahtjev koji se odnosi na otpornost na probijanje. Zemlja porijekla: Kina

Plutajuće pomagalo za plivanje Swimming vest Step C predstavlja rizik od utapanja jer nema propisanu čvrstoću i sigurnosni nepovratni ventili nisu u funkciji. Zemlja porijekla: Kina

Plutajuće pomagalo za plivanje Five-Piece Belt Trainer M1360 predstavlja rizik od utapanja jer nema propisanu čvrstoću i vidne površine su nedekorirane plave boje što nije prihvatljivo. Zemlja porijekla: Kina

PROIZVODI SA OZBILJNIM RIZIKOM

Biciklistička kaciga Sports prction 01011706 ne pruža zaštitu od udara i povreda zbog nedovoljne apsorpcije udara, nedovoljne čvrstoće steznog sistema i širina steznog remena je manja od dozvoljene.
Zemlja porijekla: Kina

Biciklistička kaciga Dunlop YX-415SS ne pruža zaštitu od udara i povreda zbog nedovoljne čvrstoće steznog sistema.
Zemlja porijekla: Kina

Industrijska zaštitna kaciga 1802216 PVC ne pruža zaštitu od udara i povreda zbog nedovoljne otpornosti na probijanje i nedovoljnog učvršćenja trake za pozicioniranje kacige.
Zemlja porijekla: Kina

Industrijska zaštitna kaciga Runbag GB 2811 ABS ne pruža zaštitu od udara i povreda zbog nedovoljne otpornosti na probijanje.
Zemlja porijekla: Kina

Igračka ljigavac Green shark tale predstavlja hemijski rizik jer je migracija olova iz igračke veća od dopuštene.
Zemlja porijekla: Kina

Igračka ljigavac Crystal mud 5305 predstavlja hemijski rizik jer je migracija olova iz igračke veća od dopuštene.
Zemlja porijekla: Kina

Baby losion za njegu tijela Alverde, shea puter i kamilica predstavlja mikrobiološki rizik jer sadrži prekomjernu količinu mezofilnog aerobnog kvasca.
Zemlja porijekla: Njemačka

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine

Trg Ilidžanske brigade 2b, 71124 Istočno Sarajevo

**Tel.: 00 387 57 340 718 ■ Fax: 00 387 57 343 502 ■ E-mail: msa.info@annt.gov.ba
www.annt.gov.ba ■ www.facebook.com/ANNTBIH ■ www.twitter.com/ANNTBIH**

ISSN 2303-5439

9 772303 543904